

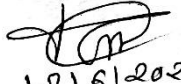

પરિપત્ર:

ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટીની હ્યુમનીટીસ વિદ્યાશાખાનાં અભ્યાસક્રમ ચલાવતી તમામ સંલગ્ન કોલેજોનાં આચાર્યશ્રીઓને સવિનય જણાવવાનું કે હ્યુમનીટીસ વિદ્યાશાખા હેઠળનો NEP-2020 અંતર્ગત સમાજશાસ્ત્ર વિષય સેમેસ્ટર-૫નો અભ્યાસક્રમ આ સાથે સામેલ છે.

માનનીય કુલપતિશ્રીની મંજૂરી અનુસાર સદર અભ્યાસક્રમ શૈક્ષણિક વર્ષ જુન, 2024 થી અમલવારી કરવાની રહે છે. હ્યુમનીટીસ વિદ્યાશાખાનાં અભ્યાસક્રમ ચલાવતી તમામ સંલગ્ન કોલેજો દ્વારા તેની અમલવારી કરવા જણાવવામાં આવે છે.

12/6/2025
ખાસ ફરજ પરના અધિકારી
(એકેડેમિક)

ક્રમાંક/બીકેએનએમયુ/ એકેડેમિક/૨૬૪/૨૦૨૫

ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી,

સરકારી પોલીટેકનિક કેમ્પસ,

ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી રોડ,

ખડીયા, જૂનાગઢ-૩૬૨૨૬૩

તા.૧૨.૦૬.૨૦૨૫

પ્રતિ,

- ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી સંલગ્ન હ્યુમનીટીસ વિદ્યાશાખાનાં અભ્યાસક્રમો ચલાવતી તમામ કોલેજોના આચાર્યશ્રીઓ તરફ....

નકલ સાદર રવાના:-

- માન.કુલપતિશ્રી/ કુલસચિવશ્રીનાં અંગત સચિવશ્રી.
- પરીક્ષા નિયામકશ્રી, ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી, જૂનાગઢ

નકલ રવાના જાણ તથા યોગ્ય કાર્યવાહી અર્થે:

- સીસ્ટમ મેનેજરશ્રી, આઈ.ટી.સેલ વિભાગ (વેબસાઇટ ઉપર પ્રસિદ્ધ થવા અર્થે.)

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY
JUNAGADH

BOARD OF STUDIES

FACULTY OF HUMANITIES

SYLLABUS FOR SOCIOLOGY (HONOURS)

PROGRAMME (SEMESTER- V)

EFFECTIVE FROM JUNE, 2025

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY**Major/Minor****Syllabus of Sociology (Honors) as per NEP-2020****Faculty of Humanities****Effective from June 2025****Subject: English****SEMESTER- V****SUMMARY OF THE SYLLABUS**

Sem No.	Sr. No.	Category of Course	Course Title	Course Level	Credit	Teaching Hrs.	SEE Marks	CCE Marks	Total Marks	Exam Duration
Sem-5	1	Major-11	Introduction to Sociological Theories	5.5	4	60	50	50	100	02:00 Hrs.
	2	Major-12	Research Methodology - 1	5.5	4	60	50	50	100	02:00 Hrs.
	3	Major-13	Indian culture and Civilization	5.5	4	60	50	50	100	02:00 Hrs.
	4	Minor-4	Industrial Sociology	5.5	4	60	50	50	100	02:00 Hrs.
	5	Minor-5	Sociology of Mass Communication	5.5	4	60	50	50	100	02:00 Hrs.
				Total	20					

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY
Major/Minor
Syllabus of Sociology (Honors) as per NEP-2020
Faculty of Humanities
Effective from June 2025
Subject: SOCIOLOGY
SEMESTER- V

Preamble:

The Government of India has notified National Education Policy (NEP) 2020 on July 29, 2020 based on Dr. Kasturirangan committee's report. The objective is to bridge the gap between the current system of education and what is required in the contemporary era. It is prerequisite to provide the skill based and multidisciplinary education for the Holistic development of the students. To promote the skill based education for the employable graduates along with the object of the gaining of knowledge, Ministry of Education (MoE) and University Grant Commission (UGC) have introduced the National Education Policy (NEP). UGC has already initiated several steps for the improvement in National Higher Education System. The important ones include innovation and improvement in course- curricula, introduction of paradigm shift in learning and teaching pedagogy, examination and education system. Following the instructions of UGC, Bhakta Kavi Narsinh Mehta University, Junagadh has developed curriculum for Sociology. The rebuilt prospectus for BA Sociology is shaped with the goal that it overcome any barrier between undergraduate and postgraduate degrees of Sociology by giving complete and consistent system as well as framework including all aspect of essential Sociology, Theories and Perspectives of Sociology and various social issues. The students will be able to understand the various sociological pedagogy, Indian sociological perspectives, Indian Social System and its sociological evaluation. Student's ability for critical thinking and skills of social analysis will be improved through various courses. Knowledge and understanding regarding sociological concepts will assist students of Undergraduate with fostering an exhaustive comprehension of the rudiments of sociology as a discipline. The Board of Studies in Sociology of Bhakta Kavi Narsinh Mehta University, Junagadh has developed the curriculum, content and assessment method to play a crucial role for the implementation of reframed policy. Indeed, an assessment will support and encourage expansive educational objectives, for instance, essential knowledge of the discipline of sociology including ethnomethodology, phenomenology, other theories, research and methodology, concepts and perspective, consolation of understudies ascribes including interest, inventiveness and contemplated incredulity and grasping connections of Sociology to different disciplines. Keeping this in mind, the Board of Studies (Sociology) has developed the curriculum of sociology.

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY
Major/Minor
Syllabus of Sociology (Honors) as per NEP-2020
Faculty of Humanities
Effective from June 2025
Subject: SOCIOLOGY
SEMESTER- V

Programme Objectives:

- To educate students in utility of the Sociology through the study of Indian as well as global society.
- To educate students about traditional and modern form of sociology.
- To graduate students who are capable of performing research, analysis, and criticism in sociology as well as other concern discipline.
- To assist students in the development of intellectual flexibility, creativity, and social, economic and cultural understanding so that they may engage in life-long learnings.

Programme Specific Outcomes:

- To acquaint students with a vast range of Global sociology.
- To sharpen critical and analytical abilities applicable in sociology
- To hone students' academic and critical writing abilities
- To prepare students for a higher studies and careers.
- To enhance the students' skill of research and analysis.

Course Level	5.5	External Marks	50
Programme	U.G.	Internal Marks	50
Semester	V	Practical Internal	--
Category of Course	Major-11	Practical External	--
Course Credit	04	Prac. External Exam Duration	--
Teaching Hours	60	Total	100
Course Code	Soc501	Exam Duration	02:00 Hrs.
Course Title	સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંતોનો પરિચય Introduction to Sociological Theories		

Course Objectives:

- સમાજશાસ્ત્રીય વિચારધારા અંગેની પ્રાથમિક સમજ મેળવવી.
- સમાજશાસ્ત્રીય ચિંતકોનો પરિચય મેળવવો.
- સમાજશાસ્ત્રીય ચિંતકોના વિચારો અંગે સમજ મેળવવી

Course Learning Outcomes:

- વિદ્યાર્થીઓમાં સમાજશાસ્ત્રીય વિચારધારા અંગેની પ્રાથમિક સમજ કેળવાશે.
- વિદ્યાર્થીઓ સમાજશાસ્ત્રીય ચિંતકોનો પરિચય કેળવશે અને તેમની વિચારધારાની પરિચીત બનશે.

Course Contents

Sem	Unit No.	Syllabus	Teaching Hours
5	1	સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંત સિદ્ધાંતનો અર્થ/વ્યાખ્યા અને લક્ષણો, સિદ્ધાંતની ઉપયોગીતા. સિદ્ધાંતની મર્યાદાઓ. સિદ્ધાંતના મૂળ તત્વો. સિદ્ધાંત અને સંશોધન વચ્ચે સબંધ સંશોધનની વ્યાખ્યા. સંશોધન માટે સિદ્ધાંતની ઉપયોગીતા	15

	સિદ્ધાંત માટે સંશોધનની ઉપયોગિતા. સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંતોના પ્રકારો. પ્રત્યક્ષવાદી સાઅવયવી સિદ્ધાંત, સંઘર્ષવાદી સિદ્ધાંત સ્વરૂપવાદી સિદ્ધાંત, સામાજિક વર્તનવાદી સિદ્ધાંત રચનાતંત્રીય કાર્યવાદી સિદ્ધાંત	
2	રચનાતંત્રીય કાર્યાત્મકવાદી વિચારધારા-૧ ૧. ઓગસ્ટ કોમ્ટ પ્રત્યક્ષવાદનો અર્થ - પ્રત્યક્ષવાદના લક્ષણો - જ્ઞાનનો ત્રણ સ્તરનો નિયમ ૨. હર્બર્ટ સ્પેન્સર સામાજિક ઉત્ક્રાંતિનો અર્થ - સામાજિક અધિજૈવિક ઉત્ક્રાંતિના પાસાઓ. લગ્ન અને કુટુંબની ઉત્ક્રાંતિના તબક્કાઓ ૩. ઈમાર્ટલ દુર્ખિમ શ્રમ વિભાજનનો અર્થ - શ્રમ વિભાજનના પ્રકારો શ્રમ વિભાજનના કારણો - શ્રમ વિભાજનના પરિણામો - સામાજિક એકતાનો અર્થ - સામાજિક એકતાના પ્રકારો શ્રમ વિભાજન અને સામાજિક એકતા વચ્ચે સંબંધ - આત્મહત્યાનો અર્થ - આત્મહત્યાના કારણો - આત્મહત્યાના પ્રકારો	15
3	રચનાતંત્રીય કાર્યાત્મકવાદી વિચારધારા-૨ ૧. ટાલકોટ પાર્સન્સ - સામાજિક વ્યવસ્થા ૨. રોબર્ટ મર્ટન - કાર્યાત્મક વિશ્લેષણ - સામાજિક રચનાતંત્ર અને એનોમી - સંદર્ભ જુથનો અર્થ - સંદર્ભ જૂથોના પ્રકારો - સંદર્ભ જૂથોન વર્તન પરઅસર - વૈયક્તિક અનુકુલનના પ્રકારો	15
4	ઘર્ષવાદી વિચારધારા: કાર્લ માર્ક્સ ઐતિહાસિક ભૌતિકવાદ - વર્ગ સંઘર્ષનો અર્થ - વર્ગ સંઘર્ષના કારણો - વર્ગ સંઘર્ષના પરિણામો - વર્ગ સંઘર્ષના સિદ્ધાંતની મર્યાદાઓ	15

સંદર્ભ ગ્રંથ:-

1. Wallace and wolf: contemporary sociological theory.
2. Loomis & Loomis: modern sociological theory and social structure.
3. Morton R. K.: social theory and social structure.
4. Bottomer T.B.: sociology
5. Yogender Singh: Indian sociology.
6. Sheet tima: sociological theory.
7. Koenig Samuel: sociology.
8. Ronald Fletcher: the making of sociology.
9. Marriondale: nature and type of sociological theory.
10. એસ. એલ. દોષી અને પી. સી. જૈન: પ્રમુખ સમાજશાસ્ત્રીય વિચારક (હિન્દી)
11. નરેન્દ્ર કુમાર સિંઘી: સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંત વિવેચના એવમ વ્યાખ્યા (હિન્દી)
12. ડો. વાચ. એ. પરમાર: સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંતો
13. ડો. એચ.એલ. ચાવડા: સમાજશાસ્ત્રના સૈદ્ધાંતિક પરિપ્રેક્ષ્યો
14. ડો. ઋષિરાજ ઉપાધ્યાય: સમાજશાસ્ત્રીય ખ્યાલો અને સિદ્ધાંતો

Course Level	5.5	External Marks	50
Programme	U.G.	Internal Marks	50
Semester	V	Practical Internal	--
Category of Course	Major-11	Practical External	--
Course Credit	04	Prac. External Exam Duration	--
Teaching Hours	60	Total	100
Course Code	Soc501	Exam Duration	02:00 Hrs.
Course Title	समाजशास्त्रीय सिद्धांतोंનો परिचय Introduction to Sociological Theories		

Course Objectives:

- To gain a basic understanding of sociological thought.
- To gain an introduction to sociological thinkers.
- To gain an understanding of the ideas of sociological thinkers

Course Learning Outcomes:

- Students will develop a basic understanding of sociological thought.
- Students will develop an introduction to sociological thinkers and become familiar with their ideologies.

Course Contents

Sem	Unit No.	Syllabus	Teaching Hours
5	1	Sociological Theories What is a Theory, Meaning/Definition of Theory Characteristics of Theory Utility of Theory Limitations of Theory Fundamental Elements of Theory Relationship between Theory and Research Definition of Research Usefulness of Theory in Research Usefulness of Research for Theory Types of Sociological Theories Positivist Structural Functional Theory Conflict Theory Theory of Formalism Social Behaviourist Theory Structural Functionalist Theory	15

	2	Structural Functionalist Theory – 1 Auguste Comte Meaning of Positivism Characteristics of Positivism The Law of Three Stages of Knowledge Herbert Spencer Meaning of Social Evolution Aspects of Socio-Biological Evolution Stages in the Evolution of Marriage and Family Émile Durkheim Meaning of Division of Labours Types of Division of Labours Causes of Division of Labours Consequences of Division of Labours Meaning of Social Solidarity Types of Social Solidarity Relationship between Division of Labours and Social Solidarity Meaning of Suicide Causes of Suicide Types of Suicide	15
	3	Structural Functionalist Theory – 2 Talcott Parsons Social System Robert K. Merton Functional Analysis Social Structure and Anomie Meaning of Reference Group Types of Reference Groups Impact of Reference Groups on Behavior Types of Individual Adaptation	15
	4	Conflict Theory: Karl Marx Historical Materialism Meaning of Class Struggle Causes of Class Struggle Consequences of Class Struggle Limitations of the Theory of Class Struggle	15

References:

1. Wallace and Wolf: contemporary sociological theory.
2. Loomis & Loomis: modern sociological theory and social structure.
3. Morton R. K.: social theory and social structure.
4. Bottomer T.B.: sociology
5. Yogender Singh: Indian sociology.
6. Sheetima: sociological theory.
7. Koenig Samuel: sociology.
8. Ronald Fletcher: the making of sociology.

9. Marriondale: nature and type of sociological theory.
10. એસ. એલ. દોષી અને પી. સી. જૈન: પ્રમુખ સમાજશાસ્ત્રીય વિચારક (હિન્દી)
11. નરેન્દ્ર કુમાર સિંઘી: સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંત વિવેચના એવમ વ્યાખ્યા (હિન્દી)
12. ડો. વાય. એ. પરમાર: સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંતો
13. ડો. એચ.એલ. ચાવડા: સમાજશાસ્ત્રના સૈદ્ધાંતિક પરિપ્રેક્ષ્યો
14. ડો. ઋષિરાજ ઉપાધ્યાય: સમાજશાસ્ત્રીય ખ્યાલો અને સિદ્ધાંતો

Course Level	5.5	External Marks	50
Programme	U.G.	Internal Marks	50
Semester	V	Practical Internal	--
Category of Course	Major-12	Practical External	--
Course Credit	04	Prac. External Exam Duration	--
Teaching Hours	60	Total	100
Course Code	Soc502	Exam Duration	02:00 Hrs.
Course Title	સંશોધન પદ્ધતિશાસ્ત્ર - ૧		

Course Objectives:

- સામાજિક સંશોધન શું છે અને સમાજની બાબતોને સમજવામાં તેનું શું મહત્વ છે તે શીખવવું.
- સામાજિક સંશોધનના જુદા જુદા પ્રકારો અને તેને કરવાની રીતો સમજાવવી, જેમાં આંકડાઓનો ઉપયોગ અને લોકોના અભિપ્રાયો જાણવાનો સમાવેશ થાય છે.
- સંશોધન માટે પ્રશ્નો કેવી રીતે બનાવવા, ધારણાઓ કેવી રીતે બાંધવી અને સંશોધન કેવી રીતે કરવું તેની યોજના બનાવતા શીખવવું.
- માહિતી કેવી રીતે ભેગી કરવી, નમૂના કેવી રીતે પસંદ કરવા અને સંશોધન માટે કયા સાધનોનો ઉપયોગ કરવો તે શીખવવું.
- સંશોધનના પરિણામોનું યોગ્ય મૂલ્યાંકન કેવી રીતે કરવું અને સંશોધન કરતી વખતે કઈ બાબતોનું ધ્યાન રાખવું તે સમજાવવું.

Course Learning Outcomes: After completion of the course:

- સમાજશાસ્ત્ર અને સામાજિક વિજ્ઞાનમાં સામાજિક સંશોધનનો અર્થ અને તેના ઉપયોગો સમજાવી શકશે.
- મૂળભૂત સામાજિક સંશોધન કરવા માટે યોગ્ય રીતો અને યોજનાઓ પસંદ કરી શકશે.
- સમાજની સમસ્યાઓ જોઈને સ્પષ્ટ પ્રશ્નો બનાવી શકશે અને સંશોધનનો હેતુ નક્કી કરી શકશે.
- પહેલી વારની અને બીજી વારની માહિતી ભેગી કરી શકશે, તેને વ્યવસ્થિત કરી શકશે અને તેનું વિશ્લેષણ કરી શકશે.
- સામાજિક સંશોધન કેટલું સાચું છે, કેટલું યોગ્ય છે અને તેમાં કઈ બાબતોનું ધ્યાન રાખવું જોઈએ તે સમજી શકશે અને તેના આધારે તારણો કાઢી શકશે.

Course Contents

Sem	Unit No.	Syllabi	Teaching Hours
5	1	વિજ્ઞાન અને વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિનો પરિચય : - વિજ્ઞાનનો અર્થ અને લક્ષણો - સામાજિક વિજ્ઞાનનો અર્થ અને લક્ષણો - વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિનો અર્થ અને લક્ષણો - વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિના તત્વો - વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિના સોપાનો	15
	2	સામાજિક સંશોધન - સામાજિક સંશોધનનો અર્થ અને લક્ષણો - સામાજિક સંશોધનના હેતુ - સામાજિક સંશોધનનું કાર્યક્ષેત્ર - સામાજિક સંશોધનનું મહત્વ - સામાજિક સંશોધનના મુખ્ય સોપાનો - ભારતમાં સામાજિક સંશોધનના ઉપયોગો અને મહત્વ	15
	3	ખ્યાલ અને ઉપકલ્પના - ખ્યાલનો અર્થ અને લક્ષણો, કાર્યો. - ઉપકલ્પના નો અર્થ અને ઉપકલ્પના લક્ષણો. - ઉપકલ્પના સ્ત્રોતો અને ઉપકલ્પના કાર્યો. - ઉપકલ્પના ઘડતર નાં માર્ગદર્શક નિયમો.	15
	4	સામાજિક સંશોધનનાં પ્રકારો - શુદ્ધ અને વ્યવહારલક્ષી સંશોધનો. - ઐતિહાસિક સંશોધન - અનુભવજન્ય સંશોધન - આરંભિક સંશોધન - વર્ણનાત્મક સંશોધન	15

		• ખુલાસાત્મક(કાર્ય-કારણ) સંસોધન. • પ્રયોગાત્મક સંસોધન	
--	--	---	--

Suggested Reading:

1. Pavline v. young: scientific social surveys and research.
2. Arvin Kumar: research methodology ion social science.
3. આહુજારામ: સામાજિક સર્વેક્ષણ એવં અનુસંધાન.
4. સર્મા વિરેન્દ્રપ્રકાશ: સામાજિક અનુસંધાનકે તર્ક એવં પધ્ધતિયા.
5. એમ. એન. દેસાઈ: સામાજિક સંશોધનપધ્ધતિઓ.
6. ડો.શાહવી.પી. સંશોધન અહેવાલ લેખન.
7. એમ. એન. દેસાઈ: સામાજિકસંશોધનપધ્ધતિઓ

Course Level	5.5	External Marks	50
Programme	U.G.	Internal Marks	50
Semester	V	Practical Internal	--
Category of Course	Major-12	Practical External	--
Course Credit	04	Prac. External Exam Duration	--
Teaching Hours	60	Total	100
Course Code	Soc502	Exam Duration	02:00 Hrs.
Course Title	Research Methodology - 1		

Course Objectives:

- To introduce the fundamental concepts and significance of social research in understanding and analyzing social phenomena.
- To develop an understanding of the various types, methods, and approaches used in social research, including both qualitative and quantitative research.
- To familiarize students with the process of formulating research problems, hypotheses, and research design suitable for social investigation.
- To impart knowledge about data collection techniques, sampling methods, and tools essential for conducting effective field research.
- To enable critical evaluation and interpretation of research findings and understand the ethical considerations in conducting social research.

Course Learning Outcomes: After completion of the course:

- Understand and explain the purpose, scope, and nature of social research in the field of sociology and social sciences.
- Identify and apply suitable research designs and methods to conduct a basic social research project.
- Formulate clear research questions, objectives, and hypotheses based on observed social problems or issues.
- Collect, classify, and analyze primary and secondary data using appropriate techniques and tools.
- Critically assess the reliability, validity, and ethical dimensions of social research and interpret results to draw informed conclusions.

Course Contents

Sem	Unit No.	Syllabi	Teaching Hours
3	1	Introduction to Science and Scientific Method - Meaning and Characteristics of Science - Meaning and Characteristics of Social Science - Meaning and Characteristics of Scientific Method - Elements of Scientific Method - Steps of Scientific Method	15
	2	Social Research - Meaning, Characteristics and Purpose of social Research, - Scope and Importance of Social Research, - Major Steps in Social Research, - Usefulness and Importance of Social Research in India	15
	3	Concept and Hypothesis - Meaning, Characteristics & function of concept. - Meaning of hypothesis. - Characteristics of hypothesis. - Source of hypothesis. - Function of hypothesis. .-Guiding rules for creating hypothesis	15
	4	Types of Social Research - Pure and applied research. - Historical research. - Empirical research. - Exploratory research. - Descriptive research. - Explanatory research. - Experimental research.	15

Suggested Reading:

1. Pavline v. young: scientific social surveys and research.
2. Arvin Kumar: research methodology ion social science.
3. આહુજારામ: સામાજિક સર્વેક્ષણ એવં અનુસંધાન.
4. સર્મા વિરેન્દ્રપ્રકાશ: સામાજિક અનુસંધાનકે તર્ક એવં પધ્ધતિયા.
5. એમ. એન. દેસાઈ: સામાજિક સંશોધનપધ્ધતિઓ.
6. શાહ વી.પી. સંશોધન અહેવાલ લેખન.
7. એમ. એન. દેસાઈ: સામાજિકસંશોધનપધ્ધતિ

Course Level	5.5	External Marks	50
Programme	U.G.	Internal Marks	50
Semester	V	Practical Internal	--
Category of Course	Major-13	Practical External	--
Course Credit	04	Prac. External Exam Duration	--
Teaching Hours	60	Total	100
Course Code	Soc503	Exam Duration	02:00 Hrs.
Course Title	Indian Culture and Civilization		

Course Objectives:

- પ્રાચીન સમયથી લઈને આધુનિક સમયગાળા સુધી ભારતીય સંસ્કૃતિ અને સભ્યતાના વિકાસની વ્યાપક સમજણ આપવી.
- ભારતીય વારસાના મુખ્ય ઘટકો જેવા કે ધર્મ, તત્ત્વજ્ઞાન, કલા, સ્થાપત્ય, ભાષા અને સાહિત્યની શોધ કરવી.
- સદીઓથી ભારતીય સભ્યતાને આકાર આપનાર સામાજિક, રાજકીય અને આર્થિક સંસ્થાઓનું વિશ્લેષણ કરવું.
- ભારતના પ્રાદેશિક પરંપરાઓ, પ્રથાઓ અને માન્યતાઓ દ્વારા તેની સાંસ્કૃતિક વિવિધતા અને એકતાની તપાસ કરવી.
- સમકાલીન સામાજિક મુદ્દાઓના સંદર્ભમાં ભારતીય સાંસ્કૃતિક મૂલ્યોની સુસંગતતા પર વિવેચનાત્મક પ્રતિબિંબને પ્રોત્સાહન આપવું.

Course Learning Outcomes: After completion of the course:

- ભારતીય સભ્યતાના વિકાસના મુખ્ય તબક્કાઓ અને તેના સાંસ્કૃતિક સીમાચિહ્નો સમજાવી શકશે.
- વિવિધ ઐતિહાસિક સમયગાળામાં ભારતીય કલા, સ્થાપત્ય, ધર્મ અને તત્ત્વજ્ઞાનની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ ઓળખી અને વર્ણવી શકશે.
- ભારતીય સાંસ્કૃતિક પ્રથાઓમાં સાતત્ય અને પરિવર્તન અને આધુનિક ભારતીય સમાજ પર તેના પ્રભાવને સમજી શકશે.

- ભારતીય સંસ્કૃતિના બહુવચનવાદી સ્વરૂપ અને વિવિધ સમુદાયો અને પ્રદેશોના યોગદાનની કદર કરી શકશો.
- ભારતના ઐતિહાસિક અને સભ્યતાના પૃષ્ઠભૂમિના સંદર્ભમાં વર્તમાન સામાજિક મુદ્દાઓનું અર્થઘટન કરવા માટે સાંસ્કૃતિક જ્ઞાનનો ઉપયોગ કરી શકશો.

Course Contents

Sem	Unit No.	Syllabi	Teaching Hours
3	1	ભારતીય સંસ્કૃતિનો પરિચય - સંસ્કૃતિનો અર્થ અને લાક્ષણિકતાઓ - સંસ્કૃતિનું સ્વરૂપ - સંસ્કૃતિના પ્રકારો - સંસ્કૃતિનું મહત્વ	15
	2	ભારતીય સભ્યતાનો પરિચય - સભ્યતાનો અર્થ અને લાક્ષણિકતાઓ - સંસ્કૃતિ અને સભ્યતા વચ્ચેનો તફાવત - સભ્યતાનું સ્વરૂપ - સભ્યતા અને ભારતીય સમાજ	15
	3	હડપ્પા સભ્યતા - ઉદ્ભવ, વિસ્તાર, શહેરી આયોજન - સામાજિક, આર્થિક, ધાર્મિક અને રાજકીય પરિસ્થિતિઓ - પતન, મુદ્રાઓ, લિપિ અને હડપ્પા સાંસ્કૃતિક તત્વોની સાતત્યતા	15
	4	ઋગ્વેદિક અને અનુગામી વૈદિક કાળ - ઋગ્વેદિક અને અનુગામી વૈદિક કાળમાં રાજનીતિ - ઋગ્વેદિક અને અનુગામી વૈદિક કાળમાં સમાજ - ઋગ્વેદિક અને અનુગામી વૈદિક કાળમાં અર્થતંત્ર - ઋગ્વેદિક અને અનુગામી વૈદિક કાળમાં ધર્મ - ઋગ્વેદિક અને અનુગામી વૈદિક કાળમાં સાંસ્કૃતિક મૂલ્યો	15

Suggested Reading:

1. An advanced history of India – causes and decline of Guptas by B.C. Majumdar and others, 1967, Macmillan.
2. Ancient India by R.C. Majumdar, 1977, Motilal Banarasi Das.
3. History of Ancient India by Rama sankar Tripathi, 1942, Motilal Banarasi Das. 1 st June 2013 Page 8 of 23
4. History and culture of India to 1000 A.D. by H.V. Srinivasa Murthy, 1980, S. Chand and Co.
5. History of Ancient India by Krishnaswamy Aiyangar, 1980, Seema Publishers.
6. Ancient Indian History and Civilization by Silendranath Sen, 1988, Wiley Eastern.
7. Lothal and Indus Civilizations by S.R.Rao, 1972, Asia Publishers, Madras
8. History and culture of India to 1000 A.D. by H.V. Srinivasamurthy, 1980, S.Chand & Co.
9. Advance history of India by K.A. Nilakanta Sastry & C.S. Srinivasachari, 1980, Allied Publications.
10. History and culture of India upto 1000 A.D. H.V. Srinivasa Murthy, 1980, S.Chand & Co.
11. The History and Culture of the Indian people, Bharatiya Vidya Bhavan Publications, Vol IV & V, 1988.
12. South Indian Studies, Ed. H.M. Nayak & B.R. Gopal, 1990, Geetha Book House
13. History and Culture of Karnataka, K.R. Basavraj, 1984, Chalukya Publications.
14. The Seunas, Shrinivas H.Ritti, 1973, Dharwar.
15. History of South India (Ancient India) Vol.I. P.N. Chopra & Others, 1979, S.Chand & co.
16. Chalukyas of Kalyana and Kalachuris by B.R. Gopal, 1981, Karnatak University, Dharwad.
17. The History and culture of Indian people, Bharatiya Vidya Bhavan publications, Vols I, II & III, 1988.
18. Bharathavarsha, Arun Bhattacharjee, 1980, Ashish Publishing House.
19. Ashoka, R.K. Mukherjee, 1989, Motilal Banarasidas
20. Ashoka, V.A. Smith, 1970, Oxford University Press.
21. Society, Religion & Art of Kushana India, Kanchan Chakrabarti, 1930, Bagchi & Co.,
22. Ancient India by Romila Thapar, 2002, Oxford University Press, Delhi
23. Understanding Harappa civilization by Shereen Ratnagarh, Tulika Publication, Delhi

Video Lecture:

1. <mailto:https://www.youtube.com/shorts/dLxwubqfLbY>
2. <mailto:https://www.youtube.com/watch?v=IK3oqU2WNY0>
3. <mailto:https://www.youtube.com/watch?v=PwwCbwDhciQ>
4. <mailto:https://www.youtube.com/watch?v=x9-gFqvF64g>
5. <mailto:https://www.youtube.com/watch?v=Y8X-9k21r4Q>

Course Level	5.5		External Marks	50
Programme	U.G.		Internal Marks	50
Semester	V		Practical Internal	--
Category of Course	Major-13		Practical External	--
Course Credit	04		Prac. External Exam Duration	--
Teaching Hours	60		Total	100
Course Code	Soc503		Exam Duration	02:00 Hrs.
Course Title	Indian Culture and Civilization			

Course Objectives:

- To provide a comprehensive understanding of the evolution of Indian culture and civilization from ancient times to the modern period.
- To explore the key components of Indian heritage such as religion, philosophy, art, architecture, language, and literature.
- To analyze the social, political, and economic institutions that shaped Indian civilization over centuries.
- To examine the cultural diversity and unity of India through its regional traditions, practices, and beliefs.
- To encourage critical reflection on the relevance of Indian cultural values in the context of contemporary social issues.

Course Learning Outcomes: After completion of the course:

- Explain the major phases in the development of Indian civilization and its cultural milestones.
- Identify and describe the key features of Indian art, architecture, religion, and philosophy across different historical periods.
- Understand the continuity and change in Indian cultural practices and their influence on modern Indian society.
- Appreciate the pluralistic nature of Indian culture and the contributions of various communities and regions.
- Apply cultural knowledge to interpret current societal issues with reference to India's historical and civilizational background.

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY
Major/Minor
Syllabus of Sociology (Honors) as per NEP-2020
Faculty of Humanities
Effective from June 2025
Subject: SOCIOLOGY
SEMESTER- V

Course Contents

Sem	Unit No.	Syllabi	Teaching Hours
3	1	Introduction of Indian Culture • Meaning and Characteristics of Culture • Nature of Culture • Types of Culture • Importance of Culture	15
	2	Introduction of Indian Civilization • Meaning and Characteristics of Civilization • Difference between Culture and Civilization • Nature of Civilization • Civilization and Indian Society	15
	3	Harappa Civilization • Origin, extent, urban planning • Social, economic, religious and political conditions. • Decline, seals, script and continuity of Harappa cultural elements	15
	4	Rigvedic and Later Vedic Period • Polity as reflected in Rig Vedic and Later Vedic periods • Society as reflected in Rig Vedic and Later Vedic periods • Economy as reflected in Rig Vedic and Later Vedic periods • Religion as reflected in Rig Vedic and Later Vedic periods • Cultural values as reflected in Rig Vedic and Later Vedic periods	15

Suggested Reading:

1. An advanced history of India – causes and decline of Guptas by B.C. Majumdar and others, 1967, Macmillan.
2. Ancient India by R.C. Majumdar, 1977, Motilal Banarasi Das.
3. History of Ancient India by Rama sankar Tripathi, 1942, Motilal Banarasi Das. 1 st June 2013 Page 8 of 23
4. History and culture of India to 1000 A.D. by H.V. Srinivasa Murthy, 1980, S. Chand and Co.
5. History of Ancient India by Krishnaswamy Aiyangar, 1980, Seema Publishers.
6. Ancient Indian History and Civilization by Silendranath Sen, 1988, Wiley Eastern.
7. Lothal and Indus Civilizations by S.R.Rao, 1972, Asia Publishers, Madras
8. History and culture of India to 1000 A.D. by H.V. Srinivasamurthy, 1980, S.Chand & Co.
9. Advance history of India by K.A. Nilakanta Sastry & C.S. Srinivasachari, 1980, Allied Publications.
10. History and culture of India upto 1000 A.D. H.V. Srinivasa Murthy, 1980, S.Chand & Co.
11. The History and Culture of the Indian people, Bharatiya Vidya Bhavan Publications, Vol IV & V, 1988.
12. South Indian Studies, Ed. H.M. Nayak & B.R. Gopal, 1990, Geetha Book House

13. History and Culture of Karnataka, K.R. Basavraj, 1984, Chalukya Publications.
14. The Seunas, Shrinivas H.Ritti, 1973, Dharwar.
15. History of South India (Ancient India) Vol.I. P.N. Chopra & Others, 1979, S.Chand & co.
16. Chalukyas of Kalyana and Kalachuris by B.R. Gopal, 1981, Karnatak University, Dharwad.
17. The History and culture of Indian people, Bharatiya Vidya Bhavan publications, Vols I, II & III, 1988.
18. Bharathavarsha, Arun Bhattacharjee, 1980, Ashish Publishing House.
19. Ashoka, R.K. Mukherjee, 1989, Motilal Banarasidas
20. Ashoka, V.A. Smith, 1970, Oxford University Press.
21. Society, Religion & Art of Kushana India, Kanchan Chakrabarti, 1930, Bagchi & Co.,
22. Ancient India by Romila Thapar, 2002, Oxford University Press, Delhi
23. Understanding Harappa civilization by Shereen Ratnagarh, Tulika Publication, Delhi

Video Lecture:

- 1.<mailto:https://www.youtube.com/shorts/dLxwubqfLbY>
- 2.<mailto:https://www.youtube.com/watch?v=IK3oqU2WNY0>
- 3.<mailto:https://www.youtube.com/watch?v=PwwCbwDhciQ>
- 4.<mailto:https://www.youtube.com/watch?v=x9-gFqvF64g>
- 5.<mailto:https://www.youtube.com/watch?v=Y8X-9k21r4Q>

Course Level	5.5	External Marks	50
Programme	U.G.	Internal Marks	50
Semester	V	Practical Internal	--
Category of Course	Minor-4	Practical External	--
Course Credit	04	Prac. External Exam Duration	--
Teaching Hours	60	Total	100
Course Code	Soc504	Exam Duration	02:00 Hrs.
Course Title	ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્ર		

Course Objectives:

- ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્રનો મૂળભૂત ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરવો.
- માનવ સમાજમાં ઉદ્યોગોનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરવું.
- ઔદ્યોગિક માળખું અને સામાજિક સંબંધોના મહત્વને સ્પષ્ટ કરવું.

Course Learning Outcomes: After completion of the course:

- વિદ્યાર્થીઓમાં ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્રનાં મુળભૂત ખ્યાલો અને મહત્વ અંગે વૈજ્ઞાનિક સમજ કેળવાશે.
- વિદ્યાર્થીઓમાં માનવ સમાજમાં ઉદ્યોગોનાં મહત્વ અંગેની વૈજ્ઞાનિક સમજ કેળવાશે.
- વિદ્યાર્થીઓમાં ઔદ્યોગિક માળખાં અને સામાજિક સંબંધો વચ્ચેના પરસ્પરાવલંબ અંગેની વિસ્તૃત માહિતી કેળવાશે.

Course Contents

Sem	Unit No.	Syllabi	Teaching Hours
5	1	ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્ર – વિષય પ્રવેશ • ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્રનો ઉદ્ભવ • ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ • ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ • ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્રનું વિષયવસ્તુ	15

		• ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્રનું મહત્વ • હોર્થોનનો પ્રયોગ	
2		ઔદ્યોગિકીકરણ, ઔદ્યોગિક ક્રાંતિ અને ઔદ્યોગિક સમાજ • ઔદ્યોગિકીકરણનો અર્થ અને તેની પૂર્વ શરતો • ઔદ્યોગિક ક્રાંતિનો અર્થ, કારણો અને તેની સામાજિક અસરો • ઔદ્યોગિક સમાજનો અર્થ અને ઉદ્ભવ	15
3		ઔદ્યોગિક નોકરશાહી અને કામદાર સંઘ • ઔદ્યોગિક નોકરશાહીનો અર્થ અને લક્ષણો • લાઇન એન્ડ સ્ટાફ ઓર્ગેનાઇઝેશન • કામદાર સંઘનો અર્થ, હેતુઓ અને કાર્યો • કામદાર સંઘના પ્રકાર • કામદાર સંઘની સમસ્યાઓ • કામદાર સંઘનું મહત્વ	15
4		કામદારોની ભરતી અને તે સંબંધિત સમસ્યાઓ 1. કામદારોની ભરતીનો અર્થ અને તેની પદ્ધતિઓ 2. ઔદ્યોગિક કામદારો સંબંધિત સમસ્યાઓ • ઔદ્યોગિક કામદારોની સામાજિક – આર્થિક પાર્શ્વભૂમિકા • કામદારોની ભરતી અને નિયુક્તિની સમસ્યા • કામદારોના સ્થાયિત્વનો પ્રશ્ન • કામદારોની ગેરહાજરી અને ફેરબદલીનો પ્રશ્ન • હડતાલની સમસ્યા -અર્થ, પ્રકાર, પ્રયુક્તિઓ	15

Suggested Reading:

1. ત્રિવેદી જયપ્રકાશ એમ . – ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્ર – યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ અમદાવાદ – ૨૦૧૩
2. મહાજન સંજીવ – ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્ર – અર્જુન પ્રબ્લિશિંગ હાઉસ નવી દિલ્લી -૨૦૧૦
3. વિશ્વનાથ ઝા -ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્ર -રાવત પબ્લિકેશન્સ જયપુર – ૨૦૧૨
4. E.R. Ramaswami – Industry and Labour: An Introduction – Oxford University Press Delhi – 1981
5. D.K. gadgil – The Industrial Evolution of India in Recent Time - Oxford University Press Delhi – 1971
6. [Narendar Singh](#) - Industrial Sociology- Tata McGraw Hill -2012
7. Gisbert Pascual – Fundamentals of Industrial Sociology - Tata McGraw Hill.

Course Level	5.5	External Marks	50
Programme	U.G.	Internal Marks	50
Semester	V	Practical Internal	--
Category of Course	Minor-4	Practical External	--
Course Credit	04	Prac. External Exam Duration	--
Teaching Hours	60	Total	100
Course Code	Soc504	Exam Duration	02:00 Hrs.
Course Title	औद्योगिक समाजशास्त्र		

Course Objectives:

- To clarify the fundamental concept of Industrial Sociology.
- To explain the importance of industries in human society.
- To clarify the importance of industrial structure and social relations.

Course Learning Outcomes: After completion of the course:

- Students will develop a scientific understanding of the fundamental concepts and importance of Industrial Sociology.
- Students will develop a scientific understanding of the importance of industries in human society.
- Students will acquire detailed information about the interdependence between industrial structures and social relations

Course Contents

Sem	Unit No.	Syllabi	Teaching Hours
5	1	Industrial Sociology – Introduction • The Emergence of Industrial Sociology: Meaning of Industrial Sociology. • Nature of Industrial Sociology. • Subject Matter of Industrial Sociology. • Importance of Industrial Sociology. • Hawthorne experiments.	15
	2	Industrialization, Industrial Revolution, and Industrial Society • Meaning of Industrialization and its Preconditions. • Meaning, Causes, and Social Impacts of the Industrial Revolution. • Meaning and Origin of Industrial Society.	15

	3	Industrial Bureaucracy and Trade Union • Meaning and Characteristics of Industrial Bureaucracy. • Line and Staff Organization. • Meaning, Objectives, and Functions of Trade Union. • Types of Trade Unions. • Problems of Trade Unions. • Importance of Trade Unions.	15
	4	Recruitment of Workers and Related Problems • Meaning and Methods of Recruitment of Workers. • Problems Related to Industrial Workers: 1. Socio-economic Background of Industrial Workers. 2. Problems of Recruitment and Appointment of Workers. 3. The Question of Workers' Stability. 4. The Question of Workers' Absenteeism and Turnover. 5. The Problem of Strikes - Meaning, Types, Tactics.	15

Suggested Reading:

1. ત્રિવેદી જયપ્રકાશ એમ . – ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્ર – યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ અમદાવાદ – ૨૦૧૩
2. મહાજન સંજીવ – ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્ર – અર્જુન પ્રબ્લિશિંગ હાઉસ નવી દિલ્લી -૨૦૧૦
3. વિશ્વનાથ ઝા -ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્ર -રાવત પબ્લિકેશન્સ જયપુર – ૨૦૧૨
4. E.R. Ramaswami – Industry and Labour: An Introduction – Oxford University Press Delhi – 1981
5. D.K. gadgil – The Industrial Evolution of India in Recent Time - Oxford University Press Delhi – 1971
6. [Narendar Singh](#) - Industrial Sociology- Tata McGraw Hill -2012
7. Gisbert Pascual – Fundamentals of Industrial Sociology - Tata McGraw Hill.

Course Level	5.5	External Marks	50
Programme	U.G.	Internal Marks	50
Semester	V	Practical Internal	--
Category of Course	Minor-5	Practical External	--
Course Credit	04	Prac. External Exam Duration	--
Teaching Hours	60	Total	100
Course Code	Soc505	Exam Duration	02:00 Hrs.
Course Title	પ્રત્યાયનનું સમાજશાસ્ત્ર		

Course Objectives:

- વિદ્યાર્થીઓને સામૂહિક પ્રત્યાયન પરના સમાજશાસ્ત્રીય પરિપ્રેક્ષ્યથી પરિચિત કરાવવા, જેમાં સમાજમાં તેની ભૂમિકા અને સંસ્કૃતિ અને વર્તન પર તેની અસરનો સમાવેશ થાય છે.
- સામૂહિક પ્રત્યાયનના વિવિધ સિદ્ધાંતો અને મોડેલોની તપાસ કરવી અને તેઓ મીડિયા, વ્યક્તિઓ અને સામાજિક સંસ્થાઓ વચ્ચેના સંબંધને કેવી રીતે સમજાવે છે તેનું વિશ્લેષણ કરવું.
- સામાજિક ધોરણો, મૂલ્યો, ઓળખ અને જાહેર અભિપ્રાય પર સામૂહિક માધ્યમોના પ્રભાવનું વિશ્લેષણ કરવું.
- સમકાલીન સમાજમાં મીડિયાના નૈતિક, રાજકીય અને આર્થિક પરિમાણો વિશે વિવેચનાત્મક વિચારસરણીને પ્રોત્સાહન આપવું.

Course Learning Outcomes: After completion of the course:

- સામૂહિક પ્રત્યાયન સંબંધિત સમાજશાસ્ત્રીય ખ્યાલો અને સિદ્ધાંતોને સમજવા અને સમજાવવા.
- સામાજિક વલણો, વર્તનો અને જાહેર ચર્ચાને આકાર આપવામાં સામૂહિક માધ્યમોની ભૂમિકાનું વિવેચનાત્મક વિશ્લેષણ કરવું.
- સમાજના વિવિધ વર્ગો પર વિવિધ પ્રકારના મીડિયા (છાપેલું, ઇલેક્ટ્રોનિક, ડિજિટલ) ની અસરનું મૂલ્યાંકન કરવું.
- સામાજિકીકરણ, રાજકીય પ્રત્યાયન અને સાંસ્કૃતિક પ્રસારણમાં મીડિયાની ભૂમિકાને ઓળખવી.
- સામાજિક વિકાસ અને પરિવર્તન માટે મીડિયા સામગ્રી અને તેની અસરોનું મૂલ્યાંકન કરવા માટે સમાજશાસ્ત્રીય જ્ઞાનનો ઉપયોગ કરવો.

Sem	Unit No.	Syllabi	Teaching Hours
5	1	પ્રત્યાયનનું સમાજશાસ્ત્ર -પ્રત્યાયનનો અર્થ અને લક્ષણો -પ્રત્યાયનના પ્રકારો- વ્યક્તિગત પ્રત્યાયન અને સમૂહ પ્રત્યાયન -પ્રત્યાયનના સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ અને કાર્યક્ષેત્ર -ભારતીય પ્રત્યાયન નીતિ અને પ્રત્યાયનમાં ટેકનોલોજી તથા આધુનિકરણ	15
	2	પ્રત્યાયનના માધ્યમો અને તેની સામાજિક અસરો (અ) અત્યાધુનિક પ્રત્યાયનના માધ્યમો - ટપાલ સેવાનો ઉદભવ અને વિકાસ અને ભારતીય સમાજ પર અસરો - ટેલીફોન સેવાઓની ભારતીય સમાજ પર અસરો -ઇન્ટરનેટની ભારતીય સમાજ પર અસરો (બ) અત્યાધુનિક પ્રત્યાયનના માધ્યમો - ફિલ્મની ભારતીય સમાજ પર અસરો - રેડિયોની ભારતીય સમાજ પર અસરો - ટેલીવિઝનની ભારતીય સમાજ પર અસરો	15
	3	સમૂહ પ્રત્યાયનના મુદ્રિત માધ્યમો - સમૂહ પ્રત્યાયનના માધ્યમોનો અર્થ- લક્ષણો - મુદ્રિત માધ્યમોનો અર્થ - દૈનિક પેપરનું સ્વરૂપ અને અસરો - મેગેઝિનોનું સ્વરૂપ અને અસરો	15
	4	પ્રત્યાયન અને સામાજિક-આર્થિક વિકાસ, વૈશ્વિકરણ -પ્રત્યાયન અને સામાજિક વિકાસ -પ્રત્યાયન અને આર્થિક વિકાસ -પ્રત્યાયન અને રાષ્ટ્રીય એકતા -પ્રત્યાયન અને વૈશ્વિકરણ -શૈક્ષણિક શાખા તરીકે પ્રત્યાયન	15

Suggested Reading:

1. પ્રા. રમણીક ભટ્ટી -સમૂહ પ્રત્યાયનનું સમાજશાસ્ત્ર - યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ અમદાવાદ - ૨૦૦૪
2. નવીન મોદી-સંચાર માધ્યમો -આર આદ શેઠ પ્રકાશન, અમદાવાદ- ૧૯૯૭
3. વિષ પંડ્યા-પત્રકારત્વની વિકાસ રેખા-નવભારત સાહિત્ય મંદિર અમદાવાદ-૧૯૯૧
4. મીનાઝ મસાણી - પ્રસારણ અને સમાજ - નેશનલ બુક ટ્રસ્ટ નવી દિલ્હી – ૧૯૯૬
5. Dordick Herbert - The Information Society Saga Publication New Delhi-1993
6. Johnson Kirk-Television And Social Change In India Saga Publication New Delhi-2000
7. Snow Roberts-Creating Media Culture Saga Publication New Delhi-1983
8. Denis McQuail-Sociology Of Mass Communication.
9. DevidCroteau, William Hoynes-Media Society: Industries, Images and Audiences.
10. David K. Pery-Theory and Research in Mass Communication.
11. John Vilanilam-Mass Communication in India: A Sociological Perspective.
12. RozarsSinghal-Indian Communicatiopn Revolution.

Course Level	5.5	External Marks	50
Programme	U.G.	Internal Marks	50
Semester	V	Practical Internal	--
Category of Course	Minor-5	Practical External	--
Course Credit	04	Prac. External Exam Duration	--
Teaching Hours	60	Total	100
Course Code	Soc505	Exam Duration	02:00 Hrs.
Course Title	પ્રત્યાયનનું સમાજશાસ્ત્ર		

Course Objectives:

- To introduce students to the sociological perspective on mass communication, including its role in society and its impact on culture and behavior.
- To examine various theories and models of mass communication and how they explain the relationship between media, individuals, and social institutions
- To analyze the influence of mass media on social norms, values, identity, and public opinion.
- To encourage critical thinking about the ethical, political, and economic dimensions of media in contemporary society.

Course Learning Outcomes: After completion of the course:

- Understand and explain the sociological concepts and theories related to mass communication.
- Critically analyze the role of mass media in shaping social attitudes, behaviors, and public discourse.
- Evaluate the impact of various forms of media (print, electronic, digital) on different segments of society.
- Identify media's role in socialization, political communication, and cultural transmission.
- Apply sociological knowledge to assess media content and its implications for social development and change.

Sem	Unit No.	Syllabi	Teaching Hours
5	1	Sociology of Communication • Meaning and Characteristics of Communication. • Types of Communication - Interpersonal Communication and Mass Communication.	15

		- Meaning and Scope of the Sociology of Communication. - Indian Communication Policy and Technology & Modernization in Communication.	
	2	Means of Communication and its Social Impacts (A) Traditional Means of Communication - Origin and Development of Postal Service and its Impacts on Indian Society. - Impacts of Telecom Services on Indian Society - - Impacts of the Internet on Indian Society. (B) Modern Means of Communication - Impacts of Film on Indian Society - Impacts of Radio on Indian Society - Impacts of Television on Indian Society	15
	3	Means of Print Media Communication - Meaning and Characteristics of Means of Mass Communication. - Meaning of Print Media - Nature and Impacts of Daily Newspapers. - Nature and Impacts of Magazines.	15
	4	Communication and Socio-economic Development, Globalization - Communication and Social Development. - Communication and Economic Development. - Communication and National Unity. - Communication and Globalization. - Communication as an Academic Discipline.	15

Suggested Reading:

1. પ્રા. રમણીક ભટ્ટી -સમૂહ પ્રત્યાયનનું સમાજશાસ્ત્ર - યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ અમદાવાદ - ૨૦૦૪
2. નવીન મોદી-સંચાર માધ્યમો -આર આદ શેઠ પ્રકાશન, અમદાવાદ- ૧૯૯૭
3. વિષ પંડ્યા-પત્રકારત્વની વિકાસ રેખા-નવભારત સાહિત્ય મંદિર અમદાવાદ-૧૯૯૧
4. મીનાઝ મસાણી - પ્રસારણ અને સમાજ - નેશનલ બુક ટ્રસ્ટ નવી દિલ્હી – ૧૯૯૬
5. Dordick Herbert - The Information Society Saga Publication New Delhi-1993
6. Johnson Kirk-Television And Social Change In India Saga Publication New Delhi-2000
7. Snow Roberts-Creating Media Culture Saga Publication New Delhi-1983
8. Denis McQuail-Sociology Of Mass Communication.
9. DevidCroteau, William Hoynes-Media Society: Industries, Images and Audiences.
10. David K. Pery-Theory and Research in Mass Communication.
11. John Vilanilam-Mass Communication in India: A Sociological Perspective.
12. RozarsSinghal-Indian Communicatiopn Revolution.

INTERNAL EVALUATION SCHEME		
NO	Particulars	Marks
1	Mid Semester Exam (Mandatory)	25
2	Class Test	05
3	Open book exam/test	05
4	Open note exam/test	05
5	Self-test/ Online test	05
6	Essay/Article writing	05
7	Quizzes/Objective test	05
8	Class assignment	05
9	Home assignment	05
10	Reports Writing	05
11	Research/Dissertation	05
12	Case Studies	05
13	Viva/Oral exam	05
14	Group Discussion	05
15	Role Play	05
16	Paper presentation/Seminar	05
17	Language Lab work	05
18	Interview	05
19	Craft work	05
20	Co-curricular work	05
21	Field Assignment	05
22	Poster Presentation	05
23	Attendance	05
24	Project Work	05
	Total	50

Note: Sr.No.1 is mandatory. Select any five from Sr.No.2 to 24.

Each Contains five marks. Student should secure 18 Marks for passing in internal Exam.

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY
Major/Minor
 Syllabus of **Sociology** (Honors) as per NEP-2020
 Faculty of **Humanities**
 Effective from June 2025
Subject: SOCIOLOGY
 SEMESTER- V

Paper Style

EXTERNAL ASSESSMENT BY UNIVERSITY			
Que. No.	Particulars	From which Unit	Marks
Que-1	Question 1	1	(10)
	OR		
	Question 1		
Que-2	Question 2	2	(10)
	OR		
	Question 2		
Que-3	Question 3	3	(10)
	OR		
	Question 3		
Que-4	Question 4	4	(10)
	OR		
	Question 4		
Que-5	Short Notes. (2/4)	From Unit 1 to 4	(10)
